

TAO TE CHING

Tao Te Ching ali Dao De Jing je starodavno kitajsko besedilo, katerega je napisal **Lao Tzu** ali Lao Tse okoli 6. stoletja pred našim štetjem. ...

Večinoma prevedeno iz angleškega prevoda Stephen Mitchell-a, iz leta 1992.

01

Tao, o katerem je možno govoriti,
ni večni Tao.

Ime, ki je lahko poimenovano,
ni večno ime.

Neimenovano je večno resnično.

Poimenovanje je izvor
vseh posebnih reči.

Osvobojen poželenja spoznaš skrivnost.
Ujet v poželenju, vidiš le manifestirano.

Vendar skrivnostno in manifestirano
nastane iz istega vira.

Temu viru se reče tema.

Tema znotraj teme.

Vrata v vso razumevanje.

02

Ko ljudje vidijo nekatere stvari kot lepe,
ostale stvari postanejo grde.

Ko ljudje vidijo nekatere stvari kot dobre,
ostale stvari postanejo slabe.

Manifestirano in ne-manifestirano ustvarjata
drug drugega.

Težko in lahko podpira drug drugega.

Dolgo in kratko definira drug drugega.

Visoko in nizko je odvisno drugo od drugega.

Prej in kasneje sledi drug drugemu.

Zaradi tega Mojster deluje
brez da bi karkoli počel,
in uči, brez da bi karkoli rekel.
Stvari nastanejo in on jim pusti priti;
stvari izginejo in on jih pusti oditi.
Ima, vendar nima v lasti,
deluje, vendar ne pričakuje.
Ko je njegovo delo storjeno, ga pozabi.
Zaradi tega traja večno.

03

Če preceniš pomembne ljudi,
ljudstvo postane nemočno.
Če preceniš lastnino,
ljudje začno krasti.

Mojster vodi s tem,
da prazni um ljudi,
in polni njihova jedra
z rahljanjem njihovih ambicij
in utrjevanjem njihovih namer.
Pomaga ljudem pozabiti vse kar vedo,
vse kar si želijo,
in ustvari zmešnjavo
v tistih, ki mislijo, da vedo.

Vadite ne-početje
in vse bo padlo na svoje mesto.

04

Tao je kot vodnjak;
uporabljen, vendar nikoli izrabljen.
Je kot večna praznina;
zapolnjen z neskončnimi možnostmi.

Je skrit, vendar vedno prisoten.
Ne vem, kdo mu je dal rojstvo.
Je starejši od Boga.

05

Tao ne izbira strani;
daje rojstvo dobremu in slabemu.
Mojster ne zavzema strani;
on prisrčno sprejme tako svetnike kot
grešnike.

Tao je kot meh,
prazen vendar neskončno zmožen.
Več kot ga uporabljaš, več proizvede;
več kot govoriš o njem, manj razumeš.

Imej ga v svojem centru.

06

Tau se reče Velika Mati;
prazen, vendar neizčrpen,
daje rojstvo neskončnim svetovom.

Vedno je prisoten znotraj tebe.
Lahko ga uporabiš kakorkoli hočeš.

07

Tao je neskončen, večen.
Zakaj je večen?
Nikoli ni bil rojen;
zaradi tega ne more nikoli umreti.
Zakaj je neskončen?
Nima poželenj zase;
zato je na razpolago vsem bitjem.

Mojster ostane zadaj;
zaradi tega je pred drugimi.
Je neodvisen od vseh stvari;
zaradi tega je eno z njimi.
Ker je zapustil svoj jaz,
je popolnoma izpolnjen.

08

Višje dobro je kot voda,
ki oskrbuje vse stvari, brez da bi si to
prizadevala.
Zadovoljna je z nizkimi mesti, katere ljudje
zaničujejo.
V tem je podobna Tau.

Pri bivanju, živi blizu tlom.
Pri razmišljanju, se drži enostavnega.
Pri sporu, bodi pošten in plemenit.
Pri vodenju, ne poizkušaj nadzorovati.
Pri delu, počni kar imaš rad.
V družinskem življenju, bodi popolnoma
prisoten.

Ko si zadovoljen s tem, da enostavno si, kar
si,
brez da bi se primerjal ali tekmoval,
te bodo vsi spoštovali.

09

Napolni čašo do roba
in se bo polila.
Neprestano brusi nož,
in postal bo skrhan.
Ženi se za denarjem in varnostjo,
in tvoje srce ne bo nikoli odprto.
Skrbi, kaj si drugi mislijo o tebi,
in postal boš njihov ujetnik.

Naredi svoje delo, potem se umakni.
Edina pot k jasnosti.

10

Ali lahko svojemu umu preprečiš tavanje,
in ga obdržiš v začetni enosti?

Ali lahko svojemu telesu dopustiš,
da postane prožen kot dojenčkovo telo?

Ali lahko očistiš svoj notranji vid,
dokler ne vidi ničesar drugega kot luč?

Ali lahko ljubiš ljudi in jih vodiš,
brez da bi uveljavljal svoj prav?

Ali lahko opraviš z najbolj pomembnimi
stvarmi

tako, da pustiš dogodkom svojo pot?

Ali se lahko umakneš iz svojega uma
in tako razumeš vse stvari?

Dati rojstvo in oskrbovati,
imeti, brez da bi imel v lasti,
delovati brez pričakovanj,
voditi, brez da bi poizkušal nadzorovati:
to so najvišje vrline.

11

V kolesu špice združimo,
ampak luknja v sredini
vozu omogoči premikanje.

Glino oblikujemo v posodo,
ampak praznina znotraj je tista,
ki drži karkoli hočemo.

Iz lesa naredimo hišo,
vendar notranji prostor je tisti,
ki nam omogoči bivanje.

Delamo z eksistenco,
vendar je ne-eksistenca tista,
ki jo uporabljamo.

12

Barve zaslepijo oči.
Zvoki oglušijo ušesa.
Začimbe otopijo okus.
Misli oslabijo um.
Poželenje izsuši srce.

Mojster opazuje svet,
vendar zaupa svoji notranji viziji.
Dovoli, da stvari pridejo in gredo.
Njegovo srce je odprto kot nebo.

13

Uspeh je tako nevaren kot poraz.
Upanje je tako prazno kot strah.

Kaj pomeni, da je uspeh tako nevaren kot poraz?
Če greš gor ali dol po lestvi,
je tvoje mesto majavo.
Ko boš s svojima dvema stopaloma stal na tleh,
boš vedno ohranil ravnotežje.

Kaj pomeni, da je upanje tako prazno kot strah?

Upanje in strah sta prikazni,
ki nastaneta iz mišljenja jaza.

Ko jaza ne vidimo kot jaz,
česa se imamo bati?

Vidi svet kot del sebe.

Imej zaupanje kakor stvari pač so.

Ljubi svet kot samega sebe,
tedaj boš lahko skrbel za vse stvari.

14

Glej, in ne boš videl.

Poslušaj, in ne boš slišal.

Posezi, in ne boš mogel zagrabit.

Odzgoraj ni svetlo.

Spodaj ni temno.

Neobrabljen, nepojmljiv,

se vrača v domeno nič.

Iz tam vsebuje vse oblike,

sliko brez slike,

tanko, preko vseh pojmovanj.

Približaj se mu in ni začetka,

sledi mu in ni konca.

Ne moreš ga spoznati, vendar to lahko si,
v miru, v svojem lastnem življenju.

Samo zavedaj se od kod prihajaš;

to je vir vse modrosti.

15

Starodavni Mojstri so bili globoki in vešči.
Njihova modrost je bila nedoumljiva.
Tega ni moč opisati,
vse kar lahko opišemo je njihova zunanost.

Bili so pazljivi kot nekdo, ki prečka zaledeneli
potok.

Čuječi kot bojevniki na sovražnikovem
ozemlju.

Vljudni kot gostje.

Tekoči kot topljiv led.

Lahki za oblikovanje kot kos lesa.

Šprejemljivi kot dolina.

Čisti kot kozarec vode.

Imaš potrpljenje, da počakaš dokler se
blato ne usede in voda postane čista?
Ali lahko ostaneš nepremičen,
dokler se prava akcija ne pojavi sama od
sebe?

Mojster ne išče izpolnitve.

Ne išče, ne pričakuje,

je prisoten in lahko sprejme vse stvari.

16

Sprazni svoj um vseh misli.

Naj bo tvoje srce v miru.

Opazuj nemir bitij,

vendar pričakuj njihovo vrnitev.

Vsako ločeno bitje v veselju
se vrne k istemu viru.
Vrnitev k viru je vedrina.

Če ne spoznaš vira,
tavaš v zmedi in žalosti.
Ko spoznaš od kje prihajaš,
naravno postaneš strpen,
nesebičen, začuden,
dobrosrčen kot stara mati,
dostojanstven kot kralj.
Pogreznjen v čudežen Tao,
se lahko soočiš s čimerkoli
ti življenje prinese,
in ko smrt pride, si pripravljen.

17

Ko Mojster vodi,
se ljudje komaj zavedajo, da obstaja.
Malo slabši je voditelj, ki je ljubljen.
Naslednji je voditelj, ki se ga bojijo.
Najslabši je tisti, ki je preziran.

Če ne zaupaš ljudem,
jih narediš nezaupljive.

Mojster ne govori, on deluje.
Ko je njegovo delo storjeno,
ljudje rečejo: "Neverjetno,
vse to smo sami naredili!"

18

Ko je Tao pozabljen,
se pojavita dobrota in spoštovanje.
Ko telesna inteligenca upada,
prebrisanost in znanje stopi v ospredje.
Ko ni miru v družini,
se začne otročje spoštovanje.
Ko država zapade v kaos,
se rodi domoljubje.

19

Odvrzite svetost in modrost
in ljudje bodo stokrat srečnejši.
Odvrzite moralo in zakonitost,
in ljudje bodo naredili pravo stvar.
Odvrzite industrijo in dobiček,
in ne bo nobenih tatov.
Če to troje ni zadosti,
ostanite v centru kroga
in pustite stvarjem, da gredo svojo pot.

20

Prenehaj razmišljati in končaj svoje probleme.
Kakšna je razlika med da in ne?
Kakšna je razlika med uspehom in porazom?
Ali moraš ceniti kar drugi cenijo,
izogibati, čemur se drugi izogibajo?
Kako nesmiselno!

Ostali ljudje so vzburjeni,
kakor da bi bili na paradi.
Meni ni mar,
jaz sem brezizrazen,
kot dojenček preden se začne smejati.

Ostali ljudje imajo kar hočejo;
Jaz nimam v lasti ničesar.
Mene nese kot nekoga brez doma.
Sem kot bebec, moj um je tako prazen.

Ostali ljudje ljubijo svetlobo;
jaz sem temen.
Ostali ljudje so postavni,
jaz sem omejen.
Ostali ljudje imajo namen;
jaz ne vem.
Mene nese kot val na oceanu,
piham tako brezciljno kot veter.

Sem drugačen od običajnih ljudi.
Jaz pijem iz prsi Velike Matere.

21

Mojstrov um je vedno
eno s Tao-m;
to je tisto, kar mu daje njegov sijaj.

Tao je nedojemljiv.
Kako je lahko njen um eno z njim?
Ker se ne oprijema idej.

Tao je temen in brez dna.
Kako ga lahko naredi sijočega?
Ker mu pusti.

Preden sta bila prostor in čas, je bil Tao.
Je preko tega, kar je,
in preko tega, kar ni.
Kako vem, da je to res?
Pogledam vase in vidim.

22

Če hočeš postati cel,
si dovoli biti razdeljen.
Če hočeš postati raven,
si dovoli biti upognjen.
Če hočeš postati poln,
si dopusti biti prazen.
Če se hočeš preroditi,
si dopusti umreti.
Če hočeš, da ti je vse dano,
se odreči vsemu.

Mojster, s prebivanjem v Tau
postavi zgled vsem bitjem.
Ker sebe ne izpostavlja,
lahko ljudje vidijo njegovo luč.
Ker nima ničesar za dokazati,
lahko ljudje zaupajo njegovim besedam.
Ker ne ve kdo je,
se ljudje prepoznajo v njem.
Ker nima pobude v glavi,
uspe, ne glede na to, kaj naredi.

Ko so starodavni Mojstri rekli,
"če hočeš, da ti je vse dano,
se odreči vsemu",
niso uporabljali praznih fraz.
Le če živiš v Tau,
si lahko, kdor resnično si.

23

Izrazi se popolnoma,
potem bodi tiho.
Bodi kot sile narave:
ko piha, je samo veter;
ko dežuje, je samo dež;
ko gredo oblaki mimo, Sonce sije skozi.

Če se odpreš Tau,
si eno s Tao-m,
in lahko ga popolnoma utelesiš.
Če se odpreš uvidom,
si eno z uvidi,
in lahko jih v celoti uporabljaš.
Če se odpreš izgubi,
si eno z izgubo,
in lahko jo popolnoma sprejmeš.

Odpri se Tau,
potem zaupaj svojim naravnim odzivom;
in vse bo padlo na svoje mesto.

24

Tisti, ki stoji na prstih,
ne stoji trdno.
Tisti, ki hiti naprej,
ne pride daleč.
Tisti, ki hoče žareti,
zatemni lastno luč.
Tisti, ki sebe definira,
ne more vedeti, kdo v resnici je.
Tisti, ki ima moč nad drugimi,
nima moči zase.
Tisti, ki se oklepa svojega dela,
ne bo naredil ničesar trajnega.
Če hočeš biti v harmoniji s Tao-m,
naredi svoje delo, potem pa ga pozabi.

25

Preden se je rodilo vesolje,
je bilo nekaj brezoblično in popolno.
Je vesel. Prazen.
Samoten. Nespremenljiv.
Neskončen. Večno prisoten.
Je mati vesolja.
Ker nima boljšega imena,
se mu reče Tao.

Pretaka se skozi vse stvari,
znotraj in zunaj,
in se vrača v izvir vseh stvari.

Tao je veličasten.
Vesolje je veličastno.
Zemlja je veličastna.
Človek je veličasten.
To so štiri veličastne moči.

Človek sledi Zemlji.
Zemlja sledi vesolju.
Vesolje sledi Tau.
Tao sledi le samemu sebi.

26

Težavno je izvor lahkotnega.
Nepremično je izvor vsega gibanja.

Zaradi tega Mojster potuje ves dan,
brez da bi zapustil dom.
Ne glede na lepoto pogleda,
ostane mirno v sebi.

Čemu bi se gospodar dežele
potikal naokoli kot tepec?
Če si dopustiš, da te premetava sem ter tja,
izgubiš stik s svojo korenino.
Če dovoliš nemiru, da te premika,
izgubiš stik s tem, kdor v resnici si.

27

Dober popotnik nima načrtanih načrtov,
in ne mudi se mu prispeti.

Dober umetnik pusti svoji intuiciji,
da naredi karkoli hoče.

Dober znanstvenik se je osvobodil predstav,
in ima um odprt do tega kar je.

Zaradi tega je Mojster na razpolago
vsem ljudem in nikogar ne zavrne.

Pripravljen je uporabiti vse razmere
in ničesar ne zavrže.

Temu se reče utelešenje svetlobe.

Kaj je dober človek drugega
kot učitelj slabemu človeku?

Kaj je slab človek drugega
kot delo za dobrega človeka?

Če tega ne razumeš, se boš izgubil,
ne glede na to, kako prebrisan si.

To je velika skrivnost.

28

Poznaj moškega,
vendar se drži ženske:
sprejmi svet v svoje roke.
Če sprejmeš svet,
te Tao ne bo nikoli zapustil,
in ti boš kot majhen otrok.

Poznaj belo,
vendar se drži temnega.
Bodi vzor svetlu.
Če si vzor svetlu,
bo Tao močen znotraj tebe
in ne bo ničesar, kar ne bi mogel storiti.

Poznaj osebno,
vendar se drži neosebnega;
sprejmi svet takšen kakršen je.
Če sprejmeš svet,
bo Tao bleščeč znotraj tebe,
in ti se boš vrnil k svoji pravi naravi.

Svet je iz praznine,
tako kot je orodje iz kosa lesa.
Mojster pozna orodje,
vendar se drži kosa:
zaradi tega lahko uporabi vse stvari.

29

Bi rad izboljšal svet?
Mislim, da se tega ne da narediti.

Svet je posvečen kraj.
Ne more biti izboljššan.
Če se vmešavaš vanj, ga boš pokvaril.
Če ga obravnavaš kot predmet, ga boš izgubil.

Čas je, da si spredaj,
čas, da si zadaj,
čas, da si v gibanju,
čas, da počivaš,
čas, da si krepak,
čas, da si utrujen,
čas, da si varen,
čas, da si v nevarnosti.

Mojster vidi stvari kot so,
in jih ne poizkuša nadzorovati.
Pusti jim, da gredo svojo pot,
in biva v središču kroga.

30

Kdorkoli se obrne k Tau pri vodenju ljudi,
ne poizkuša izsiliti sporov
ali premagati sovražnika z uporabo sile.
Kajti za vsako silo obstaja nasprotna sila.
Nasilje, četudi dobro namensko,
vedno rodi novo nasilje.

Mojster opravi svoje delo,
nato se ustavi.
Razume, da je veselje
vedno izven nadzora,
in s poizkušanjem z gospodovanjem
nad dogodki bi šel proti Tau.
Ker verjame vase,
ne poizkuša prepričevati drugih.
Ker je zadovoljen s samim seboj,
ne rabi odobravanja drugih.
Ker sprejme sebe,
svet sprejme njega.

31

Orožje je orodje nasilja;
vsem spodobnim ljudem se gnusi.

Orožje je orodje strahu;
spodoben človek se mu bo izogibal,
razen če je res nujno,
če je v to primoran,
in uporabljaj ga bo z največjo previdnostjo.
Mir je njegova največja vrednost.
Če je mir skaljen,
kako je lahko zadovoljen?
Njegovi sovražniki niso demoni,
ampak človeška bitja, tako kot on sam.
Ne želi jim hudega.
Niti se ne veseli zmage.
Kako bi se lahko veselil zmage
pri pobijanju ljudi.

V bitko vstopi resno,
z obžalovanjem in velikim sočutjem,
kot da bi se udeležil pogreba.

32

Taa se ne more dojeti.
Manjši kot elektron
vsebuje neskončno galaksij.

Če bi vplivni možje in žene
lahko ostali osrediščeni v Tau,
bi vse stvari dosegle harmonijo.
Svet bi postal raj.

Vsi ljudje bi živeli v miru,
in zakoni bi bil napisani v njihovih srcih.

Ko imaš imena in oblike,
vedi, da so začasni.
Ko imaš institucije,
vedi, kdaj se morajo njihove funkcije končati.
Vedeti kdaj prenehati,
se lahko izogneš vsakršni nevarnosti.

Vse stvari se končajo v Tau,
tako kot se vse reke stekajo v morje.

33

Kdor pozna druge, je prebrisan.
Kdor pozna sebe, je razsvetljen.
Za obvladovanje drugih je potrebna sila.
Za obvladovanje sebe je potrebna resnična
moč.

Če spoznaš, da imaš dovolj,
si vedno bogat.
Če ostaneš v centru,
in objameš smrt z vsem svojim srcem,
boš živel večno.

34

Veliki Tao gre kamorkoli.
Vse stvari se rodijo iz njega,
vendar jih ne ustvari.
Zakoplje se v svoje delo,
vendar si ne jemlje zaslug.
Vzdržuje neskončne svetove,
vendar se jih ne oklepa.
Ker je spojen z vsemi stvarmi
in skrit v njihovih srcih,
se mu lahko reče skromen.
Ker vse stvari izginjajo v njem,
sam pa še naprej obstaja,
se mu lahko reče veliki.
Ne zaveda se svoje veličine,
zaradi tega je resnično velik.

35

Tisti, ki je osrediščen v Tau,
gre lahko kamorkoli si želi, brez nevarnosti.
Vesolje dojema kot harmonijo,
celo med veliko bolečino,
kajti našel je mir v svojem srcu.

Pesem ali vonj dobrega kosila
lahko ljudi ustavi in pripravi k uživanju.
Ampak besede, ki kažejo proti Tau,
se zdijo monotone in brez okusa.
Ko ga gledaš, ni ničesar videti.
Ko ga poslušáš, ni ničesar slišati.
Ko ga uporabljaš, je neizčrpen.

36

Če hočeš nekaj zožiti,
moraš najprej dopustiti, da se razširi.
Če se hočeš nečesa znebiti,
moraš najprej dopustiti, da se razcveti.
Če hočeš nekaj vzeti,
moraš najprej dopustiti, da je dano.
Temu se reče nežno zaznavanje
kako stvari pač so.

Mehko premaga trdno.
Počasno premaga hitro.
Naj tvoje delo ostane skrivnost.
Ljudem pokaži zgolj rezultate.

37

Tao nikoli nič ne naredi,
vendar so preko njega narejene vse stvari.

Če bi vplivni možje in ženske
lahko počivali v njem,
bi bil cel svet preobražen
sam od sebe, v naravnih ritmih.
Ljudje bi bili zadovoljni
z njihovim enostavnim, vsakodnevnim
življenjem,
v harmoniji, in svobodni poželenj.

Ko ni poželenj,
so vse stvari v miru.

38

Mojster si ne prizadeva biti vpliven,
zaradi tega je resnično vpliven.
Običajen človek kar naprej strmi po vplivu,
zaradi tega nima nikoli zadosti.

Mojster nič ne naredi,
vendar nič ne ostane nedovršeno.
Običajen človek vedno dela stvari,
vendar še veliko več stvari je za narediti.

Prijazen človek nekaj naredi,
vendar nekaj ostane nedovršeno.
Pravičen človek nekaj naredi,
in ostane še veliko stvari za narediti.
Moralni človek nekaj naredi,
in ko se nihče ne odzove,
si zaviha rokave in uporabi silo.

Ko je Tao izgubljen, nastane dobrota.
Ko je dobrota izgubljena, nastane morala.
Ko je morala izgubljena, nastanejo rituali.
Rituali so prazna lupina prave vere,
začetek kaosa.

Zaradi tega se Mojster ukvarja
z globinami in ne s površjem,
s plodom in ne s cvetenjem.
Nima svoje volje.
Biva v realnosti
in pusti vsem iluzijam oditi.

39

V harmoniji s Tao-m
je nebo jasno in prostorno,
zemlja je trdna in polna,
vsa bitja uspevajo skupaj,
nenehno se reproducirajo,
nenehno prenavljajo.

Ko se človek vmeša v Tao,
nebo postane umazano,
zemlja postane izsušena,
ravnotežje se krha,
bitja izumirajo.

Mojster vidi pot s sočutjem,
kajti razume celoto.
Njegova nenehna vaja je skromnost.
Ne sije kot dragulj,
ampak dovoli, da ga Tao oblikuje.

40

Vračanje je gibanje Taa.
Popustljivost je pot Taa.

Vse stvari so rojene iz manifestiranega.
Manifestirano je rojeno iz ne-manifestiranega.

41

Ko moder človek sliši za Tao,
ga nemudoma začne uresničevati.
Ko povprečen človek sliši za Tao,
na pol verjame, na pol dvomi.
Ko nespameten človek sliši za Tao,
še na glas zasmеji.
Če se ne bi zasmеjal,
to ne bi bil Tao.

Zaradi tega je rečeno:
Pot v svetlobo se zdi temna,
pot naprej se zdi, da nazaduje,
neposredna pot se zdi dolga,
resnična moč se zdi šibka,
resnična čistost se zdi zamazana,
resnična odločnost se zdi sprejemljiva,
resnična jasnost se zdi zatemnjena,
največji se zdi nedovršeni,
največja ljubezen se zdi brezbrizna,
največja modrost se zdi otročja.

Taa ni moč nikjer najti.
Vendar hrani in dopolnjuje vse stvari.

42

Tao daje rojstvo Enemu.
Eno da rojstvo Dvema.
Dvoje da rojstvo Trem.
Troje daje rojstvo vsem stvaram.

Vse stvari imajo hrbet obrnjen proti senci,
medtem ko gledajo luč.
Harmonija je dosežena z mešanjem
diha teh dveh sil.

Običajen človek sovraži samoto,
Mojster jo uporabi;
objame svojo samoto,
saj ve, da je eno s celotnim vesoljem.

43

Najnežnejša stvar na svetu
premaga najtršo stvar na svetu.
Tisto, kar nima snovi,
vstopi, kjer ni prostora.
To kaže na pomembnost ne-delovanja.

Učiti brez besed,
izvrševati brez delovanja,
to je Mojstrov način.

44

Slava ali integriteta: kaj je bolj pomembno?
Denar ali sreča: kaj je bolj cenjeno?
Uspeh ali poraz: kaj je bolj uničujoče?

Če je tvoja izpolnitev odvisna od drugih,
ne boš nikoli resnično izpolnjen.

Če je tvoja sreča odvisna od denarja,
ne boš nikoli srečen s samim seboj.

Bodi zadovoljen s tem kar imaš;
veseli se, da so stvari takšne kot so.
Ko spoznaš, da ti nič ne manjka,
ti pripada cel svet.

45

Resnična popolnost se zdi nepopolna,
vendar je v celoti popolna.

Resnična polnost se zdi prazna,
vendar je popolnoma navzoča.

Resnična odločnost se zdi skrivljena.

Resnična modrost se zdi neumna.

Resnična umetnost se zdi neokusna.

Mojster dovoli vsem stvarjem, da se zgodijo.

Oblikuje dogodke ko pridejo.

Stopi iz poti in pusti,
da Tao govori sam zase.

46

Ko je država v harmoniji s Tao-m,
tovarne delajo vagone in tovornjake.
Ko gre država proti Tau,
so rakete skladiščene zunaj mest.

Ni večje iluzije kot strah,
ni večje zmote kot priprava na obrambo,
ni večje nesreče kot imeti sovražnika.

Kdorkoli lahko vidi skozi strah,
bo večno varen.

47

Brez da bi odprl vrata,
lahko odpreš svoje srce svetu.
Brez da bi gledal skozi okno,
lahko vidiš bistvo Taa.

Več kot veš,
manj razumeš.

Mojster prispe brez odhoda,
luč vidi brez gledanja,
doseže, brez da bi karkoli storil.

48

V lovu za znanjem,
je vsak dan nekaj dodano.
V urjenju Taa,
je vsak dan nekaj odvrženo.
Manj in manj rabiš siliti stvari,
dokler končno ne prispeš v ne-delovanje.
Ko ni nič storjeno,
nič ne ostane nedovršeno.

Resnično mojstrstvo je lahko doseženo
s tem, da pustimo stvarjem iti svojo pot.
Ne more biti doseženo z vmešavanjem.

49

Mojster nima svojega uma.
Dela z umom ljudi.

Je dober do ljudi, ki so dobri.
Prav tako je dober do ljudi, ki niso dobri.
To je prava dobrota.

Zaupaj ljudem, ki so vredni zaupanja.
Prav tako zaupa ljudem, ki niso vredni
zaupanja.
To je pravo zaupanje.

Mojstrov um je kot prostor.
Ljudje ga ne razumejo.
Gledajo in čakajo.
Z ljudmi ravna kot z lastnimi otroci.

50

Mojster je na razpolago,
ne glede na to, kaj trenutek prinese.
Ve, da bo kmalu umrl,
in nima ničesar, kar se bi oklepal.
Ni iluzij v umu,
ni upiranja v telesu.
Ne razmišlja o svojih dejanjih;
kajti prihajajo iz centra njegovega bitja.
Nič več ne pričakuje od življenja,
zaradi tega je pripravljen na smrt,
tako kot je človek pripravljen na spanje
po delovnem dnevu.

51

Vsako bitje v vesolju je
izraz Taa.
Vzcveti v obstoj, nezaveden,
popoln, svoboden,
zavzame fizično obliko,
pusti okoliščinam, da ga dopolnijo.
Zaradi tega vsako bitje
spontano spoštuje Tao.

Tao daje rojstvo vsem stvarjem,
jih oskrbuje, vzdržuje,
skrbi zanje, jih tolaži, ščiti,
jih vzame nazaj k sebi.
Ustvarja brez lastninjenja,
deluje brez pričakovanja,
vodi brez vmešavanja.
Zaradi tega je ljubezen Taa
prava narava vseh stvari.

52

Na začetku je bil Tao.
Vse stvari izvirajo iz njega:
vse stvari se vanj vrnejo.

Da najdeš izvor,
pojdi nazaj po sledih manifestacij.
Ko prepoznaš otroka in
najdeš mati,
boš osvobojen žalosti.

Če držiš svoj um v obsojanju
in prenapolnjenega s poželenji,
bo tvoje srče težavno.
Če lahko prenehaš soditi
in te čuti ne vodijo,
bo tvoje srce našlo mir.

Videti v temo je jasnost.
Vedeti kako popustiti je moč.
Uporabi svojo lastno luč
in se vrni k izvoru luči.
Temu se reče urjenje v večnosti.

53

Velika pot je lahka,
vendar imajo ljudje raje stranske poti.
Pazi, ko so stvari izven ravnotežja.
Ostani osrediščen v Tau.

Ko bogati špekulanti bogatijo
na račun kmečke zemlje;
ko vladni uradniki zapravljajo
denar za orožja namesto za zdravila;
ko je višji razred oderuški in neodgovoren,
medtem ko se ljudje nimajo kam obrniti –
vse to je ropanje in kaos.
To ni v sozvočju s Tao-m.

54

Kdorkoli je zasajen v Tau,
ne bo izkoreninjen.
Kdorkoli poveličuje Tao,
mu ne bo spodrsnilo.
Njegovo ime bo obdržano v spominu
od generacije do generacije.

Dovoli Tau, da bo prisoten v tvojem življenju,
in postal boš naraven.
naj bo prisoten v tvoji družini,
in tvoja družina bo vzcvetela.
Naj bo prisoten v tvoji državi,
in tvoja država bo zgled vsem državam v
svetu.
Naj bo prisoten v vesolju
in vesolje bo pelo.

Kako vem, da je to res?
Ker pogledam znotraj sebe.

55

Tisti, ki je v harmoniji s Tao-m
je kot dojenček.

Njegove kosti so mehke, mišice šibke,
a njegov prijem močan.

Ne ve za združenje moškega in ženske,
vendar lahko njegov penis stoji nabrekel,
tako močna je njegova življenjska moč.

Lahko kriči ves dan,
vendar ne postane hripav,
tako popolnoma je v harmoniji.

Mojstrova moč je taka.

Pusti vsem stvarjem priti in oditi,
brez napora, brez poželenja.

Nikoli ne pričakuje rezultata;
zaradi tega ni nikoli razočaran.

Nikoli ni razočaran;
zaradi tega se njegov duh nikoli ne postara.

56

Tisti, ki vedo, ne govorijo.
Tisti, ki govorijo, ne vedo.

Zapri svoja usta,
zagradi svoje čute,
skrhaj svojo ostrost,
razveži svoje vozle,
omehčaj svoj sij,
nastani svoj prah.

To je tvoja izvorna identiteta.

Bodi kot Tao.
Ne moreš se mu približati ali oddaljiti od njega,
ne moreš ga oplemenititi ali poškodovati,
častiti ali zaničevati.
Nenehno se odpoveduje samemu sebi.
Zaradi tega traja večno.

57

Če hočeš biti dober voditelj,
se moraš naučiti slediti Tau.
Prenehaj poizkušati nadzorovati.
Opusti dokončne načrte in koncepte,
in svet bo vladal samemu sebi.

Več kot imaš prepovedi,
manj pošteni bodo ljudje.
Več kot imaš orožja,
manj varni bodo ljudje.
Več kot imaš podrejenih,
manj samozavestni bodo ljudje.

Zaradi tega Mojster reče:
Opustim zakon,
in ljudje postanejo pošteni.
Opustim ekonomijo,
in ljudje postanejo srečni.
Opustim religijo,
in ljudje postanejo iskreni.
Opustim vse želje po skupnem dobrem,
in dobro postane običajno kot travnata bilka.

58

Če je država vodena s strpnostjo,
so ljudje zadovoljni in poštenei.
Če je država vodena z zatiranjem,
so ljudje obupani in prebrisani.

Ko je želja po moči v ospredju,
večji kot so ideali, slabši so rezultati.
Poizkušaj osrečiti ljudi,
in postavi si temelje za bedo.
Poizkušaj narediti ljudi moralne,
in postavi si temelje za razvratnost.

Zaradi tega je Mojster zadovoljen
s tem, da služi ljudem kot zgled,
in noče uveljavljati svoje volje.
Je oster, a ne prebode.
Odločen, a prožen.
Sijoč, a prizanesljiv z očmi.

59

Za dobro vodenje države
ni nič boljšega kot popuščanje.

Znamenje skromnega človeka je
njegova svoboda pred lastnimi idejami.
Strpen kot nebo,
vse objemajoč kot sončna svetloba,
trden kot gora,
prožen kot drevo v vetru,
na obzorju nima cilja,
in uporabi vse,
kar mu življenje prinese na pot.

Zanj ni nič nemogoče.
Ker je opustil svoj jaz,
lahko skrbi za dobro ljudi,
kot mati skrbi za svojega otroka.

60

Upravljati z veliko državo
je kot peči majhno ribo.
Poškoduješ jo, če preveč drezaš vanjo.

Osredišči svojo državo v Tau
in zlo ne bo imelo moči.
Ne da zla ni,
vendar se mu boš sposoben umakniti.

Ko zlo nima čemur nasprotovati,
izgine samo od sebe.

61

Ko država doseže veliko moč,
postane kot morje;
vse reke se stekajo vanj.
Večjo kot ima moč,
večja je potreba po skromnosti.
Skromnost pomeni zaupanje v Tao,
zato ni nobene potrebe po obrambi.

Veliki narod je kot velik človek:
Ko naredi napako, se tega zaveda.
Ko se tega zaveda, jo prizna.
Ko jo prizna, jo popravi.
Tiste, ki kažejo na njegove napake,
smatra za najbolj zveste učitelje.
Na svoje sovražnike gleda
kot na svojo lastno senco.

Če je država osrediščena v Tau,
če oskrbuje lastne ljudi,
in se ne vmešava v spore drugih,
bo luč vsem državam v svetu.

62

Tao je središče vesolja,
zaklad dobrega človeka,
zatočišče slabemu človeku.

Čast je lahko kupljena z lepimi besedami,
spoštovanje je lahko pridobljeno z dobrimi
dejanji;
ampak Tao je preko vsakršne vrednosti,
in nihče ga ne more doseči.

Zaradi tega, ko je izbran nov voditelj,
mu ne ponudi pomoči
v obliki bogastva ali svojih izkušenj.
Namesto tega ga nauči o Tau.

Zakaj so starodavni Mojstri cenili Tao?
Ker ko si eno s Tao-m,
ko ga iščeš, ga najdeš;
in ko storiš napako,
ti je oproščeno.
Zaradi tega ga vsi ljubijo.

63

Deluj brez delovanja,
delaj brez napora.
Predstavljaljaj si majhno kot veliko,
peščico kot množico.
Sooči se s težavami,
ko so še lahke;
dosezi velike naloge
v seriji majhnih dejanj.

Mojster nikoli ne strmi za veličino;
zaradi tega doseže veličino.
Ko naleti na težavo,
se ustavi in se ji posveti.
Ne oklepa se svojega lastnega udobja;
zaradi tega problemi zanj ne obstajajo.

64

Kar je zakoreninjeno z lahkoto vzklije,
kar je nedavno je lahko popraviti,
kar je krhko je enostavno zlomiti,
kar je majhno je enostavno razmetati.

Prepreči težave preden nastanejo.
Uredi stvari preden nastanejo.
Veliki borovec zraste iz majhnih korenin.
Potovanje dolgo tisoč kilometrov
se začne izpod tvojih nog.

Če hitiš v akcijo, spodletiš.
Če se poizkušaš oprijeti stvari, jih izgubiš.
Če siliš projekt v dokončanje,
uničiš, kar je skorajda dozorelo.

Zaradi tega gre Mojster v akcijo
s tem, da pusti stvarjem lastno pot.
Ostane miren tako na koncu,
kot na začetku.

Nič nima,
zaradi tega ne more nič izgubiti.
Kar si želi je ne-poželenje;
kar se uči je od-učiti se.
Enostavno opominja ljudi,
kdo so vedno bili.
Za nič drugega ne skrbi kot za Tao.
Zaradi tega skrbi za vse stvari.

65

Starodavni Mojstri niso poizkušali izobraziti ljudi,
ampak so jih prijazno naučili ne-vedeti.

Ko mislijo, da vedo odgovor,
se ljudi težko vodi.
Ko spoznajo, da ne vedo,
lahko ljudje najdejo lastno pot.

Če bi se rad naučil kako voditi,
se izogibaj prebrisanosti in razkošju.
Najenostavnejši vzorec je najčistejši.
Zadovoljen z običajnim življenjem,
lahko ljudem pokažeš pot
nazaj k njihovi pravi naravi.

66

Vsi potoki se stekajo k morju,
ker je na najnižji točki.
Skromnost mu daje moč.

Če bi rad vodil ljudi,
se moraš postaviti pod njih.
Če hočeš ljudi voditi,
se moraš naučiti, kako jim slediti.

Mojster je nad ljudmi,
in nihče se ne počuti zatiranega.
On gre pred ljudmi,
in nihče se ne čuti manipuliranega.
Celoten svet mu je hvaležen.
Ker z nikomur ne tekmuje,
nihče ne tekmuje z njim.

67

Nekateri pravijo, da je moje učenje neumnost.
Drugi ga imajo za veličastnega, a
neuporabnega.

Ampak za tiste, ki so pogledali znotraj sebe,
ta neumnost predstavlja popoln smisel.

In za tiste, ki ga spravijo v uporabo,
ima ta veličastnost korenine, ki gredo
globoko.

Jaz imam samo tri stvari za naučiti:
preprostost, potrpežljivost, sočutje.

Te tri stvari so največje bogastvo.

Preprosti v akciji in v mislih,
se vrnete k viru bitja.

Potrpežljivi tako s prijatelji kot sovražniki,
se uskladite s tem, kakor stvari pač so.

Sočutni do sebe,
se pobotate z vsemi bitji na svetu.

68

Najboljši atlet
zaželi svojemu nasprotniku najboljše.

Najboljši general
vstopi v um svojih nasprotnikov.

Najboljši podjetnik
služi skupnemu dobremu.

Najboljši voditelj
sledi volji ljudstva.

Vsak od njih pooseblja vrlino ne-tekmovanja.
Ne da nočejo tekmovati,
ampak to naredijo v duhu igre.
V tem so kot otroci
in v harmoniji s Tao-m.

69

Generali imajo rek:
"Raje, kot da naredimo prvo potezo,
je boljše počakati in videti.
Bolje kot napredovati za centimeter,
se je umakniti za kilometer."

Temu se reče napredovati,
brez da bi se pomikali naprej,
potiskati nazaj, brez uporabe orožja.

Ni večje nesreče
kot podcenjevati nasprotnika.
Podcenjevati svojega nasprotnika
pomeni misliti, da je zloben.
Tako uničiš svoje tri zaklade
in sam postaneš sovražnik.

Ko si dve veliki sili nasprotujeta druga drugi,
bo šla zmaga k tistemu,
ki ve, kako popustiti.

70

Moji nauki so lahki za razumeti
in enostavni za uporabo.
Vendar jih vaš razum ne more dojeti,
in če jih boste poizkušali uporabljati,
ne boste uspeli.

Moji nauki so starejši od sveta.
Kako lahko dojamete njihov pomen?

Če bi me radi spoznali,
poglejte v svoje srce.

71

Ne-vedeti je pravo znanje.
Predvidevati, da veste, je bolezen.
Najprej spoznajte, da ste bolni;
nato se lahko pomaknete proti zdravju.

Mojster je svoj lastni zdravnik.
Pozdravil se je vsega vedenja.
Zaradi tega je resnično popoln.

72

Ko izgubijo občutek za čudenje,
se ljudje obrnejo k religiji.
Ko nič več ne verjamejo vase,
postanejo odvisni od avtoritete.

Zaradi tega se Mojster umakne,
da ne bodo ljudje zmedeni.
On uči brez poučevanja,
tako da se ljudje nimajo česa naučiti.

73

Tao je vedno spokojen.
Premaguje brez tekmovanja,
odgovori brez ene same besede,
prispe brez da je poklican,
doseže brez načrta.

Njegove mreže prekrijejo celotno vesolje.
In čeprav je njegova mreža široka,
nič ne uide skozi.

74

Če spoznate, da se vse stvari spreminjajo,
ni ničesar, česar se boste oklepali.
Če vas ni strah smrti,
ni ničesar, kar ne bi mogli doseči.

Poizkušati kontrolirati prihodnost,
je kot da bi zavzeli tesarjevo mesto.
Ko uporabljate njegovo orodje,
so velike možnosti, da si porežete roke.

75

Ko so davki preveliki,
ljudje postanejo lačni.
Ko je vlada predraga,
ljudje izgubijo svojega duha.

Delujte v dobro ljudi.
Zaupajte jim; pustite jih na miru.

76

Človek se rodi mehak in prožen;
mrtev pa je tog in trd.
Rastline vzklijejo mehke in gibke,
mrtve pa so lomljive in posušene.

Zaradi tega, kdorkoli je trd in neomajen,
je učenec smrti.

Kdor je mehak in popustljiv,
je učenec življenja.

Trdno in togo bo zlomljeno.
Mehko in prožno bo prevladalo.

77

V svetu Tao deluje tako,
kot je pri upogibanju loka.
Vrh je upognjen navzdol;
dno je upognjeno navzgor.
Poravna presežke in pomanjkanje,
tako da je v popolnem ravnovesju.
Vzame tam, kjer je preveč,
in da tam, kjer ni zadosti.

Tisti, ki skušajo nadzorovati in
uporabljajo silo, da zaščitijo svojo moč,
gredo proti toku Taa.
Vzamejo tistim, ki nimajo zadosti,
in dajo tistim, ki imajo več kot preveč.

Mojster lahko daje,
kajti ni konca njegovemu bogastvu.
Deluje brez pričakovanja,
uspe, brez da bi si jemal zasluge,
in ne misli, da je boljši kot kdorkoli drug.

78

Nič na svetu ni tako nežno in popustljivo kot voda.

Vendar je najbolj primerna,
da razdre trdno in neupogljivo.

Mehko premaga trdno;
nežno premaga togo.
Vsi vedo, da je to res,
a malo jih lahko to udejanji.

Zaradi tega Mojster ostane
miren v sredini žalosti.
Zlo ne more vstopiti v njegovo srce.
Ker se je odrekel pomaganju,
je ljudem največja pomoč.

Resnične besede se zdijo nasprotujoče.

79

Neuspeh je priložnost.
Če krivite nekoga drugega,
obtoževanju ni konca.

Zaradi tega Mojster izpolni
svoje lastne obveznosti in
popravi svoje lastne napake.
Naredi kar mora narediti,
in nič ne zahteva od drugih.

80

Če je država vodena modro,
bodo njeni prebivalci zadovoljni.
Ljubijo delo svojih rok
in ne zapravljajo časa z
izumljanjem novih naprav,
s katerimi bi bilo prihranjenega veliko dela.
Ker iskreno ljubijo svoje domove,
jih potovanje ne zanima.
Morda je nekaj vozov in ladij,
vendar nikamor ne gredo.
Morda je zaloga orožja,
vendar ga nihče ne uporablja.
Ljudje imajo radi svojo hrano,
z zadovoljstvom so s svojo družino,
vikende preživljajo na svojih vrtovih,
radostni pri delu v svoji soseški.
In čeprav je sosednja država tako blizu,
da lahko ljudje slišijo
njihove peteline kikirikati in pse lajati,
so zadovoljni s tem, da umrejo v pozni
starosti,
ne da bi jo kdaj videli.

81

Resnične besede niso izrazite;
izrazite besede niso resnične.
Modri ljudje ne rabijo dokazovati svojih
trditev;
ljudje, ki rabijo dokazovati svoj prav, niso
modri.

Mojster nima lastnine.
Več kot naredi za druge,
srečnejši je.
Več kot da drugim,
bogatejši je.

Tao obrodi brez vsiljevanja.
Brez da bi gospodoval, Mojster vodi.
